

შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრი

როგორ მოვემზადოთ საბაზო პროფესიული

უნარების გამოცდისათვის

თბილისი
2025

სარჩევი

შესავალი	3
საბაზო პროფესიული უნარების საგამოცდო პროგრამა	4
საბაზო პროფესიული უნარების საგამოცდო ტესტის აღწერა	6
ტესტურ დავალებათა ნიმუშები:	
არჩევითპასუხებიანი დავალება	7
შესაბამისობის დავალება	9
ღია დავალება	11
ღია დავალების შეფასების სქემა	12
მასწავლებელთა პასუხებიდან შერჩეული ნიმუშების განხილვა	13
რეკომენდაციები	19

შესავალი

შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრი 2024 წლიდან ატარებს საბაზო პროფესიული უნარების გამოცდას, რომელიც წარმოადგენს სპეციალური მასწავლებლის მომზადების 60-კრედიტიან პროგრამაზე ჩარიცხვის წინაპირობას. საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის მინისტრის 2023 წლის 25 ივლისის #926127 ბრძანებით დამტკიცდა მინიმალური კომპეტენციების ჩამონათვალი, რომლის საფუძველზეც შემუშავდა საბაზო პროფესიული უნარების საგამოცდო პროგრამა.

სპეციალური მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანია პროფესიონალი მასწავლებლის მომზადება, რომელიც აღჭურვილი იქნება სათანადო საგანმანათლებლო და ფსიქოლოგიური დარგობრივი კომპეტენციებით, რაც მას საშუალებას მისცემს, სპეციალური საჭიროების მქონე მოსწავლეებს შეუქმნას ადეკვატური სწავლა-სწავლების შესაფერისი გარემო.

სპეციალური მასწავლებლის მომზადების პროგრამა ეფუძნება პრინციპს, რომლის მიხედვითაც, ყველა ბავშვს აქვს უფლება, მიიღოს ზოგადი განათლება და მაქსიმალურად გამოავლინოს თავისი პოტენციალი. შესაბამისად, პროგრამა მიზნად ისახავს სათანადო კვალიფიკაციის, ცოდნისა და უნარების მქონე პირთა მომზადებას, რომლებიც სრულად აცნობიერებენ სწავლა-სწავლებასთან დაკავშირებულ პასუხისმგებლობას და შეუძლიათ არსებული გამოწვევების ფონზე საუკეთესო გამოსავლის მოძიება, დასახული საგანმანათლებლო მიზნების მიღწევა.

საგამოცდო პროგრამა

1. კეთილგანწყობილი, უსაფრთხო სასწავლო გარემოს შექმნა და კლასის მართვა

- განსხვავების, მრავალფეროვნების აღიარება, ტოლერანტობა.
- ინკლუზიური განათლების მნიშვნელობა და პრინციპები.
- ინტელექტუალურად უსაფრთხო გარემოს უზრუნველყოფა.
- სოციალური ინტეგრაციის ხელშემწყობი სტრატეგიები, სოციალური უნარების განვითარების ხელშეწყობა.
- კონფლიქტის პრევენცია, კონფლიქტის კონსტრუქციული მოგვარების სტრატეგიები, ბულინგის თავიდან აცილება.
- ქცევის წესების შემუშავება და დაცვა.
- საკლასო ორგანიზაციის მოდელები (საერთო საკლასო, დამოუკიდებელი, ჯგუფური და წყვილებში მუშაობა).

2. სასწავლო პროცესის დაგეგმვა

- ეროვნული სასწავლო გეგმის მიზნები და პრინციპები.
- მოსწავლეთა შესაძლებლობებისა და ინტერესების გათვალისწინება.
- სასწავლოს დროის მენეჯმენტი.
- სასწავლო რესურსის მოძიება/შექმნა.
- სასწავლო რესურსის, ტექნოლოგიების სასწავლო მიზნების ადეკვატურად და ეფექტიანად გამოყენება.

3. ეფექტიანი სწავლება

- სწავლისა და განვითარების ძირითადი თეორიები და მათი გამოყენება.
- სასწავლო აქტივობების და სტრატეგიების გამოყენება: კითხვის დასმის ტექნიკები, დისკუსია, როლური თამაშები/სიმულაციები, კოგნიტური სქემები, გრაფიკული ორგანიზატორები, პრეზენტაცია, პროექტები და ა.შ.
- მოსწავლეებში სააზროვნო უნარების განვითარების ხელშეწყობა (კრიტიკული აზროვნება, ანალიტიკური აზროვნება, შემოქმედებითი აზროვნება, ტრანსფერი,

<p>მეტაკოგნიცია).</p> <ul style="list-style-type: none"> – მოსწავლეთა მოტივაციის ამაღლების სტრატეგიები (შინაგანი და გარეგანი მოტივაცია).
<p>4. მოსწავლეთა შეფასება</p> <ul style="list-style-type: none"> – განმავითარებელი და განმსაზღვრელი შეფასება. – განმავითარებელი უკუკავშირის მნიშვნელობა და მისი ეფექტიანი გამოყენება. – შეფასების ძირითადი პრინციპები: ობიექტურობა, სანდოობა, ვალიდობა, გამჭვირვალობა
<p>5. სასკოლო საზოგადოებასთან თანამშრომლობა და პროფესიული ეთიკის დაცვა</p> <ul style="list-style-type: none"> – კოლეგებთან ეფექტიანი კომუნიკაციის სტრატეგიების ცოდნა. – მშობელთან/კანონიერ წარმომადგენელთან თანამშრომლობა. – ეთიკური სტანდარტების ცოდნა და გათვალისწინება.

სწავლებისა და განვითარების თეორიები

ბიჰევიორიზმი (ბერას ფ. სკინერი)	ძირითადი პრინციპები და მათი პრაქტიკაში გამოყენება
კოგნიტური განვითარების თეორია (ჟან პიაჟე)	ძირითადი პრინციპები და მათი პრაქტიკაში გამოყენება
სოციალური დასწავლის თეორია (ალბერტ ბანდურა)	ძირითადი პრინციპები და მათი პრაქტიკაში გამოყენება
სოციო-კულტურული თეორია (ლევ ვიგოტსკი)	ძირითადი პრინციპები და მათი პრაქტიკაში გამოყენება
ჰუმანისტური თეორია (კარლ როჯერსი, აბრაჰამ მასლოუ)	ძირითადი პრინციპები და მათი პრაქტიკაში გამოყენება
ეფექტიანი სწავლების პრინციპები, „თეორია ერთი“ (დევიდ პერკინსი)	ძირითადი პრინციპები და მათი პრაქტიკაში გამოყენება
აღმოჩენებით სწავლის თეორია (ჯერომ ბრუნერი)	ძირითადი პრინციპები და მათი პრაქტიკაში გამოყენება
პროგრესული განათლების პრინციპები (ჯონ დიუის სკოლა-ლაბორატორია)	ძირითადი პრინციპები და მათი პრაქტიკაში გამოყენება

საბაზო პროფესიული უნარების საგამოცდო ტესტის აღწერა

საბაზო პროფესიული უნარების საგამოცდო ტესტი მოიცავს საკითხებს, რომლებიც უკავშირდება სკოლაში მოსწავლეზე ორიენტირებული პოზიტიური, უსაფრთხო გარემოს შექმნას, სასწავლო პროცესის დაგეგმვას, სწავლების სხვადასხვა სტრატეგიისა და სასწავლო რესურსის გამოყენებას, შეფასებასა და მასწავლებლის პროფესიულ პასუხისმგებლობას.

საბაზო პროფესიული უნარების საგამოცდო ტესტის მაქსიმალური ქულაა 45. გამოცდისათვის მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი არის ტესტის მაქსიმალური ქულის 40% და მეტი. გამოცდის ბარიერის გადალახვისათვის გამოსაცდელმა უნდა დააგროვოს სულ მცირე 18 ქულა. გამოცდის ხანგრძლივობაა 4 საათი.

ტესტის სტრუქტურა

საგამოცდო ტესტში სხვადასხვა ტიპის 37 დავალებაა გამოყენებული, მათგან:

- 30 - არჩევითპასუხიანი დავალება
- 3 - შესაბამისობის დავალება
- 4 - ღია დავალება

ტესტურ დავალებათა ნიმუშები:

არჩევითპასუხებიანი დავალებები შედგება პირობის, შეკითხვისა და სავარაუდო პასუხებისაგან, ან მხოლოდ შეკითხვისა და სავარაუდო პასუხებისაგან. ტესტში მოცემულ არჩევითპასუხებიან დავალებებს ოთხი სავარაუდო პასუხი აქვს და მათგან სწორი მხოლოდ ერთია. როგორც უკვე აღვნიშნეთ, ასეთი ტიპის დავალება ფასდება 1 ქულით.

1. არჩევითპასუხებიანი დავალება

საგამოცდო ტესტში მოცემულია 2 ტიპის არჩევითპასუხებიანი დავალება. გთავაზობთ მათ ნიმუშებს:

1.1. არჩევითპასუხებიან დავალებას თან ახლავს პირობა, რომელშიც აღწერილია სიტუაცია ან შეიცავს რაიმე ტიპის ინფორმაციას, შემდეგ კი დასმულია შეკითხვა. გამოსაცდელი კარგად უნდა გაეცნოს პირობას და ამის შემდეგ უპასუხოს დასმულ შეკითხვას. გთავაზობთ დავალების ნიმუშს.

დავალების ნიმუში:

მასწავლებლის მიზანია, იზრუნოს დაბალი აკადემიური მოსწრების მქონე მოსწავლის მიღწევების გაუმჯობესებაზე. სემესტრის მიწურულს ის მშობლებს უგზავნის წერილს, სადაც აღნიშნავს, რომ მიუხედავად მრავალჯერადი მითითებისა, მათი შვილის აკადემიური მოსწრება კვლავ არაა დამაკმაყოფილებელია. პედაგოგი სთხოვს მშობლებს, რომ უფრო აქტიურად ჩაერთონ მოსწავლის სწავლის პროცესში და იქონიონ მასზე ზეგავლენა. მშობლები შვილს საყვედურობენ და ურჩევენ, მეტი იმუშაოს.

მასწავლებლის ქმედება მის მიერ დასახული მიზნის:

- ა) **ადეკვატურია**, რადგან მოსწავლეს მშობლების შიში და რიდი უფრო აქვს, იგი მომავალში შეეცდება გაიუმჯობესოს შედეგები და არ გაანაწყენოს ისინი.
- ბ) **ადეკვატური არ არის**, რადგან მასწავლებელს მშობლებისთვის პრობლემის გამწვავებამდე

პერიოდულად უნდა მიეწოდებინა ინფორმაცია და საქმის კურსში ჩაეყენებინა ისინი.

გ) ადეკვატურია, რადგან მშობლებთან წერილობითი კომუნიკაცია მნიშვნელოვანია, მათ მეტი დრო ეძლევათ სიტუაციის გასაანალიზებლად და სწორი სტრატეგიის შესამუშავებლად.

დ) ადეკვატური არ არის, რადგან წერილი მშობლებისთვის უსიამოვნო იქნება, მასწავლებელი პრობლემებს საკუთარი ძალებით უნდა აგვარებდეს.

სწორი პასუხი: (ბ)

1.1. არჩევითპასუხებიანი დავალების ეს ტიპი გამოიყენება მაშინ, როდესაც ჩამოთვლილ დებულებათაგან მართებულია ერთი ან ერთზე მეტი. დავალებაში მოცემულია პირობა, შეკითხვა და რომაული ციფრებით აღნიშნული დებულებები, ან მხოლოდ შეკითხვა და რომაული ციფრებით აღნიშნული დებულებები; დებულებების შემდეგ კი მოცემულია სავარაუდო პასუხები. სავარაუდო პასუხები ამგვარად არის ფორმულირებული:

ა) მხოლოდ I; ბ) მხოლოდ I და II; გ) მხოლოდ II და III; დ) მხოლოდ III.

თუმცა მათი კომბინაცია შეიძლება სხვადასხვაგვარი იყოს. გამოსაცდელი ირჩევს სავარაუდო პასუხებიდან ერთ-ერთს.

დავალების ნიმუში:

დისკუსია ინტერაქციული სწავლების ერთ-ერთი ყველაზე გავრცელებული მეთოდია, რომლის გამოყენებაც ზრდის მოსწავლეთა ჩართულობას სასწავლო პროცესში და ხელს უწყობს მათი სოციალური უნარების განვითარებას.

ჩამოთვლილთაგან რომელი რეკომენდაცია/რეკომენდაციები უნდა გაითვალისწინოს მასწავლებელმა დისკუსიის პროცესის ეფექტიანად წარმართვისათვის?

I. მასწავლებელმა დისკუსიის მსვლელობისას უნდა შეიტანოს შესწორებები მოსწავლეთა მიერ გამოთქმულ მოსაზრებებში და ასე დაეხმაროს მათ სწორი

დასკვნის გამოტანაში.

II. მასწავლებელმა დისკუსიის დროს ხელი უნდა შეუწყოს მოსწავლეებს, რომ მათ დამოუკიდებლად, კვლევისა და ანალიზის საფუძველზე, ამოწურონ სადისკუსიო თემა.

III. მასწავლებელმა უნდა დააწესოს დროის ლიმიტი და ამასთან, აკონტროლოს პროცესი, რათა მოსწავლეებმა არ გადაუხვიონ სადისკუსიო თემიდან სხვა საკითხზე.

ა) მხოლოდ I; ბ) მხოლოდ I და II; გ) მხოლოდ II და III; დ) მხოლოდ III.

სწორი პასუხი: (გ)

2. შესაბამისობის დავალება

შესაბამისობის დავალება მოცემულია ცხრილის სახით, რომელიც ორი სვეტისაგან შედგება. ერთ სვეტში მოცემულია დავალების პირობა (მაგ.: დებულება, მოვლენა, სიტუაცია და სხვ.), ხოლო მეორეში კი - სავარაუდო პასუხები (მაგ.: ცნებები, მიდგომები, სტრატეგიები, ავტორები და სხვ.). გამოსაცდელს ევალება სვეტებში, შეუსაბამოს ერთმანეთს მოცემული ინფორმაცია. ასეთი დავალების ამოხსნის შემთხვევაში მნიშვნელოვანია, რომ გამოსაცდელმა გაითვალისწინოს:

- B სვეტში მოცემული რომელიმე პასუხი შეიძლება არ შეესაბამებოდეს A სვეტში მოცემულ არც ერთ დებულებას;
- B სვეტში მოცემული ერთ-ერთი პასუხი შეიძლება შეესაბამებოდეს A სვეტში მოცემულ ორ დებულებას;
- ერთ-ერთ სვეტში მოცემული ჩამონათვალი შეიძლება მეტი იყოს მეორე სვეტის ჩამონათვალზე.

დავალების ნიმუში

B სვეტში მოცემულია სწავლების სტრატეგიები, ხოლო A სვეტში - მათი გამოყენების მაგალითები. შეუსაბამეთ ისინი ერთმანეთს.

მაგალითი (A)	სტრატეგია (B)
I. მასწავლებელი მოსწავლეებს ავალებს კლასში არსებული ავეჯის გაზომვას, მათი ზომების შედარებას და გაზომვის ეფექტიანი მეთოდის შემუშავებას.	ა) მულტიმოდალური სწავლება
II. მასწავლებელი მოსწავლეებს უხსნის მართკუთხა სამკუთხედს, უხაზავს დაფაზე და შემდეგ სთხოვს მათ, რომ თავიანთ რვეულებში ააგონ განსხვავებული სიგრძის გვერდების მქონე მართკუთხა სამკუთხედები.	ბ) დიფერენცირებული სწავლება გ) მოდელირება
III. მასწავლებელი მოსწავლეებს აცნობს სხვადასხვა ხილს. მოსწავლეები ნაყოფს უყურებენ, ხელით ეხებიან, ყნოსავენ და გემოს უსინჯავენ.	დ) სწავლა კეთებით

პასუხი იწერება პასუხების ფურცელზე დავალების ნომრის გასწვრივ განთავსებულ ცხრილში:

აქტივობა (A)	I	II	III
უნარი (B)	ა	ბ	ბ

3. ღია დავალება

ღია დავალება აფასებს სიტუაციის ანალიზის, არგუმენტაციის, პრობლემის გადაჭრის გზების ძიების უნარებს, აგრეთვე პრობლემის პრევენციასა ან დამლევაზე ორიენტირებული აქტივობების აღწერას და მათი შესაძლო შედეგების შეფასებას. ამ ტიპის დავალებას არა აქვს ერთი სწორი პასუხი, რადგან შეიძლება დავალებაში აღწერილი პრობლემა სხვადასხვა კუთხით გაანალიზდეს ან ერთი და იგივე პრობლემა განსხვავებული გზით დაიძლიოს.

ღია დავალების შეფასების ზოგადი კრიტერიუმები და სქემა

იმისათვის, რომ გამოსაცდელის პასუხი სრულფასოვნად, ყველა კრიტერიუმის მიხედვით გასწორდეს, ის:

- უნდა შეესაბამებოდეს დავალებაში მოცემულ საკითხს _ დავალების პირობა სწორად უნდა იყოს გააზრებული.
- არ უნდა წარმოადგენდეს დავალების პირობის პერიფრაზს.
- შესრულებული უნდა იყოს გასარჩევი ხელწერით.

თუ რომელიმე პირობა არ იქნება დაცული, ნაწერი შეფასდება 0 ქულით

შეფასების სქემა

ქულა	აღწერა
3	პასუხში ჩანს საკითხის გააზრებული ცოდნა. მსჯელობა არის სრული, არგუმენტირებული, გამოსაცდელი გასაგებად და ამომწურავად უპასუხებს დავალების პირველ და მეორე მითითებას.
2	პასუხში ჩანს საკითხის გააზრებული ცოდნა, თუმცა მსჯელობა არ არის სრულყოფილი. დავალების პირობის პირველ ან მეორე მითითებაზე პასუხი არ არის სრული, ამომწურავი, აკლია სიცხადე და დამაჯერებლობა.
1	პასუხში ჩანს, რომ გამოსაცდელს აქვს საკითხის არასრული (ზედაპირული) ცოდნა. გამოსაცდელი უპასუხებს დავალების პირობის მხოლოდ ერთ მითითებას. ან გამოსაცდელი პასუხში აღწერის ან/და განმარტების გარეშე მხოლოდ ასახელებს დავალების პირობის შესაბამის ერთზე მეტ სტრატეგიას ან აქტივობას.
0	გამოსაცდელი ვერ უპასუხებს დავალების მოთხოვნებს. პირობა სწორად არ არის გააზრებული — ნაწერი არ შეესაბამება მოცემულ საკითხს.

მასწავლებლის ერთ-ერთი მთავარი ამოცანაა სწავლისათვის სწორი მიმართულების მიცემა, მოსწავლეთათვის სასწავლო მიზნების განსაზღვრა. კვლევებმა ცხადყო, რომ სასწავლო მიზნების სწორად განსაზღვრის შემთხვევაში, მოსწავლე თავად სწავლობს გრძელვადიანი და მოკლევადიანი მიზნების დასახვას და შეუძლია საკუთარი სწავლის პროცესისათვის მიმართულების მიცემა, რაც დადებითად აისახება მის აკადემიურ მიღწევებზე.

- რომელი მოთხოვნა/პირობა უნდა გაითვალისწინოს პედაგოგმა მოსწავლეებისათვის მიზნების დასახვის დროს, რომ მათ დამოუკიდებლად შეძლონ საკუთარი სწავლის პროცესისათვის მიმართულების მიცემა.
- დაასაბუთეთ თქვენი პასუხი.

რას ვაფასებთ. მოსწავლეთა სწავლის ხელშესაწყობად მნიშვნელოვანია, მასწავლებელმა ისე დაგეგმოს და წარმართოს სწავლების პროცესი, რომ დაეხმაროს მოსწავლეებს სხვადასხვა უნარის განვითარებაში. დავალება აფასებს იმას, თუ რამდენად იცის გამოსაცდელმა რა ფაქტორები განაპირობებს მიზნების დასახვის ეფექტიანობას და შეუძლია დაეხმაროს მოსწავლეებს, ისწავლონ საკუთარი სწავლის პროცესისათვის მიმართულების მიცემა.

შეფასების კრიტერიუმები. ეს დავალება 3-ქულიანია. გამოსაცდელმა დავალების პირობის შესაბამისად: (1) უნდა დაასახელოს პირობა/მოთხოვნა, რომლის გათვალისწინებაც მნიშვნელოვანია მოსწავლეებისათვის მიზნების დასახვის დროს, რომ მათ დამოუკიდებლად შეძლონ საკუთარი სწავლის პროცესისათვის მიმართულების მიცემა და (2) დაასაბუთოს საკუთარი პასუხი - ახსნას, რატომ არის მნიშვნელოვანი და/ან როგორ დაეხმარება დასახელებული პირობის/მოთხოვნის გათვალისწინება.

მაქსიმალური (3) ქულა იწერება იმ შემთხვევაში, თუ გამოსაცდელის მიერ დავალების პირობა სწორად არის გააზრებული, დასახელებულია მოსწავლის მიერ მიზნის დასახვისა და სწავლისათვის მიმართულების მიცემისათვის მნიშვნელოვანი არსებითი მოთხოვნა/პირობა. პასუხი არგუმენტირებულია, მსჯელობა დამაჯერებელია, თანმიმდევრული და ლოგიკური.

ღია დავალების შეფასების პრინციპის უკეთ გასაგებად, გთავაზობთ მასწავლებელთა საგამოცდო ნაშრომებიდან შერჩეულ ზოგიერთ ნიმუშს.

23. მნიშვნელოვანია მოსწავლეთა შესაძლებლობების კავშირისებრი მიზნის სწრაფ ფორმულიზება: მოსწავლისთვის ნათელი უნდა იყოს ის, სადა მან უნდა მიადგინოს; უნდა ვანუხსნათ ის მძნელ მანერს მიიღწევა - ის სხილ ცოდნა ან უნახი უნდა წახმოაჩინოს მოსწავლემ. მიზნის დასახილ ახლ ასე უნდა ვანუხსნათ მოსწავლეს ხა ჩინებში უნდა მიხერს ~~მისი~~ შედეგის წახმოაჩინოს. ასეთ შემთხვევაში მოსწავლეს უყადიბდებოთ მთელი რჩეობა იმდ თანხე, თე ხს უთონ მიხან და აქვს შელოთი ხოგოი უნდა იყოს ფორმულიზებია მოსწავლე მიხანო. შესამოსე სწავლობს ხოგოი მოსწავლეს მიხანებე სკოლის სწავლობს ხოგოი, უფრო მიხანო და მოქონისქეობით.

განმარტება. წარმოდგენილ ნიმუში გამოსაცდელი პასუხობს დავალებაში მოცემულ ორივე მითითებას, განმარტებულია მოსწავლეთათვის მიზნების დასახვის მნიშვნელოვანი პირობა, იმისათვის, რათა მათ ისწავლონ და შემდგომ თავად შეძლონ სწავლისათვის მიმართულების მიცემა. ამასთან განმარტავს, რატომ არის მნიშვნელოვანი მის მიერ დასახელებული პირობის გათვალისწინება. ამგვარი მსჯელობა, შეფასების სქემის მიხედვით, ფასდება მაქსიმალური 3 ქულით.

23. აბსოლუტური ხომ მოსწავლეებს თავი შეუძინ სკოლის სწავლა პროცესის მიმართ. მოცემ, აბსოლუტური მასწავლებელმა ენა გათვალისწინოს მოსწავლეთა ნაწილის დრე, მათი შესაძლებლობები და ზოგჯერ მათი ინფორმაციის გამოყენებას ენა შეესაბამება დავალებს, ხაფან მასწავლებელს ასეთი მიდგომით ისინი უფრო მეტად დაინტერესდებიან, ავტომატურად მოვლასთან, რეზო კარგად შეძლებენ დროის დედას სწავლა და მასწავლებელი აბსოლუტურად მიმართულაში მაღალად დასაბუთებელი და მოსწავლეებზე დროის დედას შეძლებენ სკოლის სწავლის პროცესის მიმართ მათი შედეგად, ხე დაქვემდებარება არსებობს და აქედან გამომდინარე

განმარტება. მოცემულ ნიმუშში გამოსაცდელი სრულად პასუხობს პირველ მითითებას - სწორად არის დასახელებული ის მოთხოვნა, რომლის გათვალისწინებაც მნიშვნელოვანია მოსწავლეებისათვის მიზნების დასახვის დროს. ასევე, მსჯელობაში მოცემულია პასუხი მეორე მითითებაზეც - გამოსაცდელი განმარტავს საკუთარ პასუხს, მოყვანილი არგუმენტები ადეკვატურია, თუმცა ძალიან ზოგადი, მკაფიოდ და ნათლად არ არის განმარტებული, დასახელებული პირობის გათვალისწინება როგორ უწყობს ხელს მოსწავლეებს, ისწავლონ სწავლისათვის მიმართულების მიცემა.

23. მასწავლებელმა გავშვავს ერთ შესაფასებელ ნახევარწლის სასწავლო სტრატეგიის სტრატეგიის დასრულებისას ხასიონი მათთან. გეგმის წილი ყველა ერთად შედგოთ გეგმისთვის მხილი პუნქტები, ისევე როგორც, ვინამატიყაყა. ერთ ვანვლოთ შეცვალონიცხი აზროვნის შესახებ. ხოვთი ვისწავლოთ აზროვნება შესწავლი მსაღის იხვლოვ, მნიშვნელოვანი ინვოხმითი მოთხოვნა, გვერდ/ვაშხემის შემოწმება: ხლო ვეფხილი წყობვის შემდეგ მოკლე მხოვნისა ხ ვეფხით; შემდეგ შეამოწმეთ და აღმოჩენილი შეცდომები გვეფხიმინქს და ხოვთი ვეფხით ან თუ სტ ვმოვებს. საჭიხოა ღხოთი ვეფხით და ვმოყენებ ვანვლოთ გავშვავს გვერდის შეფხის და ვეფხით ღხოთი ვანვლი პუნქტზე მოსწავლეები, ხომეფხით ვეფხით მოწმებ და იქი გეგმისა ვეფხით ავანვინ.

განმარტება. როგორც ვხედავთ, გამოსაცდელი ადეკვატურად და ამომწურავად სცემს პასუხს დავალების პირობის პირველ მითითებას, მეტიც, გამოსაცდელი ასახელებს არა ერთ მნიშვნელოვან პირობას/მოთხოვნას, არამედ რამდენიმეს, რომელთა დაცვა/გათვალისწინება ეხმარება მოსწავლეებს თავად ისწავლონ მიზნების დასახვა და საკუთარი სწავლისათვის მიმართულების მიცემა, თუმცა არ არის განმარტებული, რატომ არის მნიშვნელოვანი ეს ყოველივე, ანუ გამოსაცდელი არ პასუხობს მეორე მითითებას. შეფასების სქემის თანახმად, ამგვარი პასუხები ფასდება 1 ქულით.

ნიმუში #4

პასუხი შეფასებულია 0 ქულით.

23. მასწავლებლისათვის ზიზღი პირობები სკოლაში მოსწავლისათვის დადებით ადგილს უკავია. სადაც ძისთვის სასწავლო ზოგადი საინტერესო იქნება. ზიზღი ხოცში მასწავლებელი უნდა იყოს მისთვის, მოუყვებიან, მწვა-
რითის მოძვენი მოსწავლისთვის. ეს აისახება კიდევ მოსწავლის აკადემიურ მიღ-
წევებზე. მისი მზინების დასწავას და მოუყვებიან შედეგს.

ნიმუში #5

პასუხი შეფასებულია 0 ქულით.

23. მსწავლებელს მოსწავლეს უნდა მისთვის სასწავლო ზოგად-
სწავლის მართვას დაეხმოს და მონიტორინგი და აკონსულტაციის კონს-
პტ.

ნიმუში #6

პასუხი შეფასებულია 0 ქულით.

23. მსწავლებელს მოსწავლესთან ინდივიდუალურიდან
გამოდისაზე უნდა გამოვლინდეს, რომ ახალი და იმედი შეიძლება
ყველა მოსწავლე ვაჩ ახსენებთ ყოველთვის მსალ სივლიანს
მსწავლებელს ვაჩსავეთაზე გამოდის უნდა გამოვლინდეს
მოსწავლეთა სასწავლო შიშისა და წარმართვის დრო, იმედი
რომ შედეგად მოსწავლეთაზე თავად ახსენებ და დაეხმოს
თუ ეს შეიძლება, ეს სწავლებელს გამოვლინდეს
წარმართვის სასწავლო დროსა, ეს შედეგადში მათ
აქადისაზე მოსწავლეთაზე ახსენებ.

განმარტება. წარმოდგენილი ნიმუშები შეფასებულია 0 ქულით. სამივე შემთხვევაში მსჯელობა აცდენილია დავალების პირობას/მიზნობას, ეს მაგალითები საინტერესოა იმ თვალსაზრისით, რომ მათში გადმოცემული მოსაზრებები ზოგადად მართებულია, მაგრამ არ პასუხობს დავალების მთავარ კითხვას – როგორ ვასწავლოთ მოსწავლეებს მიზნების დასახვა ნაცვლად ამისა, მათში საუბარია სკოლაში დადებითი ატმოსფეროს შექმნასა და სწავლების მეთოდების მრავალფეროვნების მნიშვნელობაზე (ნიმუში 4 და 6), ხოლო ერთ მათგანში (ნიმუში 5) მხოლოდ მოცემულია დავალების პირობის მხოლოდ პერიფრაზი. ამგვარი პასუხები შეფასების სქმის მიხედვით ფასდება 0 ქულით.

ღია დავალების შესრულებისას დაშვებული ტიპური შეცდომები:

- ✚ ზოგადი მსჯელობა დავალების პირობაში დასმული საკითხის მნიშვნელობაზე. პირობის მოთხოვნაზე პასუხის ნაცვლად გამოსაცდელეები ხშირად მსჯელობენ იმაზე, თუ რამდენად მნიშვნელოვანია, რომ მოსწავლემ თავად შეძლოს მიზნების დასახვა და სწავლისათვის მიმართულების მიცემა. როგორ აისახება ეს ყოველივე აკადემიურ შედეგებზე და ამა თუ იმ უნარის თუ პიროვნული თავისებურების განვითარებაზე.
- ✚ უნივერსალური მოთხოვნების/პირობების დასახელება დასაბუთების გარეშე. გამოსაცდელთა ნაწილი ასახელებდა უნივერსალურ მოთხოვნებს, რომელთა გათვალისწინებაც მნიშვნელოვანი და აუცილებელია ნებისმიერი სასწავლო აქტივობის გამოყენების დროს. მაგალითად, მოსწავლის ინტერესებისა და შესაძლებლობების გათვალისწინება, პოზიტიური სასწავლო გარემოს შექმნა, მოტივაციის ამაღლებაზე ზრუნვა. ამასთან, პასუხებში ან საერთოდ არ ფიგურირებდა დასაბუთება, ან მოყვანილი არგუმენტი იყო ძალიან ზოგადი, სქემატური და ფაქტობრივად იმეორებდა დავალების პირობას. ამგვარ შემთხვევაში შეუძლებელია იმის შეფასება, იცის თუ არა მასწავლებელმა როგორ დაუსახოს მოსწავლეებს სასწავლო მიზნები და თავად კი არ წარმართოს მოსწავლეთა სწავლის პროცესი, არამედ დაეხმაროს მოსწავლეებს, რომ მათ დამოუკიდებლად შეძლონ სწავლის პროცესისათვის მიმართულების მიცემა.

რეკომენდაციები, რომლებიც სასურველია, გაითვალისწინოთ ღია დავალებაზე პასუხის გაცემის

დროს:

- ყურადღებით წაიკითხეთ დავალების პირობა, საკითხზე პასუხის გაცემისას გაითვალისწინეთ დავალების პირობაში მოცემული ინფორმაცია და თქვენი მსჯელობა ამ ინფორმაციაზე დაყრდნობით წარმართეთ.
- დავალების პირობის შემდეგ ყურადღებით წაიკითხეთ, რას მოითხოვენ თქვენგან; დავალებათა უმეტესობას თან ერთვის მითითებები, რომლებიც გეხმარებათ იმის განსაზღვრაში, რა მიმართულებით უნდა წარიმართოს მსჯელობა და რა კომპონენტებს უნდა მოიცავდეს პასუხი.
- უპასუხეთ ყველა მითითებას - პასუხი მაქსიმალური ქულით ფასდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ გამოსაცდელი უპასუხებს ყველა კითხვას / მითითებას, რომელთაც მოითხოვს დავალება. გახსოვდეთ, თუ გთხოვენ, აღწეროთ პრობლემის გადაჭრის გზა, შეფასდება თქვენ მიერ ადეკვატურად დაწერილი ერთი პასუხი. მეორე ან მეტი ვარიანტის შემოთავაზების შემთხვევაში დამატებითი ქულები არ იწერება.
- შემოიფარგლეთ დავალების პირობითა და მითითებებით. თქვენი პასუხი უნდა იყოს ლაკონური. ქულა იწერება კონკრეტულ პასუხებში. შეეცადეთ, თავი აარიდოთ მოცემული საკითხის შესახებ ზოგად მსჯელობებსა და შეფასებებს.
- პასუხის გაცემისას თავი აარიდეთ ტესტში მოცემული ინფორმაციის გამეორებას. შეფასების სქემაში მკაფიოდ წერია, რომ ღია დავალება სწორდება იმ შემთხვევაში, თუ ის აკმაყოფილებს შემდეგ პირობებს: (1) შეესაბამება მოცემულ საკითხს - დავალების პირობა სწორადაა გააზრებული, (2) პასუხში არ უნდა მეორედ მოხდეს დავალების პირობაში მოცემული ინფორმაცია კომენტარისა და ინტერპრეტაციის გარეშე. მაგ., იმ შემთხვევაში, თუ დავალება მოითხოვს პრობლემის გადასაჭრელი სტრატეგიის აღწერასა და მისი ეფექტიანობის დასაბუთებას, დავალების პირობაში მოცემული ინფორმაციის/ფაქტების მხოლოდ ციტირება ან სხვა სიტყვებით გადმოცემა არ მიიჩნევა სწორ პასუხად.
- სასურველია, თქვენი ნაწერი არ გასცდეს პასუხისათვის განკუთვნილ არეს. ყურადღება მიაქციეთ პასუხების ფურცელზე კონკრეტული დავალებისთვის გამოყოფილ არეს და შესაბამისად განსაზღვრეთ, რა მოცულობის ტექსტით უნდა უპასუხოთ დავალებაში მოცემულ მითითებებს.

რეკომენდაცია:

დაინტერესებულ პირებს გამოცდისათვის მოსამზადებლად ვურჩევთ, რომ გაეცნონ დანართში წარმოდგენილ რეკომენდებულ ლიტერატურას.

დანართი

1. განვითარებისა და სწავლის თეორიები. მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ცენტრი (2008).
2. სწავლება და შეფასება. მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ცენტრი (2008).
3. სასწავლო და პროფესიული გარემო. მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ცენტრი (2008).
4. ეფექტური სწავლება სკოლაში. მარზანო, რ. მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ცენტრი (2009).
5. ეფექტიანი სწავლება. თეორია და პრაქტიკა. გამოცდების ეროვნული ცენტრი (2010).
6. კლასის მართვა. მარზანო, რ.ჯ. მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ცენტრი (2009).
7. მასწავლებელთა დამხმარე სახელმძღვანელოების სერია განვითარებისა და სწავლის თეორიების მიმართულებით :

- ❖ *ბიჰევიორიზმი (მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ცენტრი, 2012*
- ❖ *ჟან პიაჟეს კოგნიტური განვითარების თეორია , (მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ცენტრი, 2012*
- ❖ *„ლევ ვიგოტსკის კოგნიტური განვითარების სოციო-კულტურული თეორია“ (მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ცენტრი, 2012*
- ❖ *სწავლის სოციალურ კოგნიტური თეორია (მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ცენტრი, 2012*
- ❖ *ჰუმანისტრი თეორია, (მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ცენტრი, 2012*
- ❖ *კონსტრუქტივიზმი (მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ცენტრი, 2012*

საკანონმდებლო აქტების ჩამონათვალი: (სარეკომენდაციო)

- 1.საქართველოს კანონი „ზოგადი განათლების შესახებ“ ;
2. ბავშვთა უფლებების კონვენცია;
3. მასწავლებლის პროფესიული ეთიკის კოდექსი.